

Sygn. akt: I C 2711/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Andrzej Antkiewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Monika Kopczyńska

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2019 r. w Grudziądzu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w Ł.

przeciwko A. G.

o zapłatę

- zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 6.396,31 zł (sześć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych 31/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 lipca 2018 roku do dnia 29 marca 2019 roku;
- zasądzoną w punkcie 1. należność główną rozkłada na 6 rat miesięcznych, płatnych do końca miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca następnego po miesiącu w którym uprawomocni się wyrok, przy czym pierwsze 5 rat w kwotach po 1.000,00 zł, a ostatnia w kwocie 1.396,31 zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;
- umarza postępowanie w zakresie żądania zapłaty kwoty 1.300, zł oraz odsetek od tej kwoty i oddala powództwo w pozostałej części;
- zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.014,00 zł (jeden tysiąc czternaście złotych 00/100) tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2711/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 marca 2019 r.

W pozwie wniesionym drogą elektroniczną do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 25 lipca 2018 r. (...) S.A. w Ł. wniosła o zasądzenie od A. G. kwoty 7.696,31 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W pozwie wskazano, że na dochodzoną sumę składają się kwoty składek ubezpieczeniowych z dwóch umów ubezpieczenia, zawartych między stronami oraz skapitalizowane odsetki za opóźnienie naliczone od poszczególnych rat składkowych za okresy od dnia ich wymagalności do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu (k. 4-8 i 41 akt).

Nakazem zapłaty z dnia 3 września 2018 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie nakazał pozwanej, aby zapłaciła powódce żadaną kwotę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu (k. 9 akt).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości lub rozłożenie żądanej kwoty na raty na podstawie art. 320 k.p.c. albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzonego świadczenia. Wniosła również o zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, na podstawie art. 101 k.p.c., albowiem uznała powództwo i nie dała powodu do wytoczenia sprawy. Zaznaczyła, że nie unikała kontaktów z powódką, odbierała korespondencję, nie kwestionowała zadłużenia i deklarowała spłatę całości zadłużenia, natomiast opóźnienie w regulowaniu należności wystąpiło z uwagi na przejściowe problemy finansowe jej firmy oraz fakt, że od 8 stycznia 2016 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z zagrożoną ciążą. W sytuacji, gdyby Sąd uznał brak podstaw do zastosowania przepisu art. 101 k.p.c., wniosła o zastosowanie wobec niej przepisu art. 102 k.p.c. W uzasadnieniu sprzeciwu powołała się trudną sytuację osobistą związaną najpierw z poronieniem ciąży, a następnie porodem drugiego dziecka z powikłaniami, co wymaga przeprowadzania dodatkowych badań i częstych wizyt u lekarza. Pozwana powołała się również na związanie się w 2015 r. dwoma niefortunnymi kontraktami, które miały być bardzo dochodowe, a w praktyce okazały się bardzo niekorzystne w prowadzonej przez pozwaną działalności gospodarczej i wiązały się z dużymi stratami (k. 12v-13v akt).

W piśmie z dnia 5 września 2018 r. powódka cofnęła pozew w zakresie części należności głównej, tj. co do kwoty 600 zł wraz z odsetkami od kwoty cofniętego roszczenia (k. 10 akt).

Postanowieniem z 28 września 2018 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do tutejszego Sądu (k. 21 akt).

W piśmie z 27 grudnia 2018 r. powódka ograniczyła powództwo o kwotę 1.300 zł w związku z dokonanymi wpłatami pozwanej po wniesieniu pozwu. W pozostałym zakresie podtrzymała żądanie pozwu wraz z wnioskiem o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W odniesieniu do zarzutu pozwanej, że powódka uzyskałaby w pełni zaspokojenie swojego roszczenia bez konieczności wytoczenia powództwa, powódka wskazała, iż przed dniem wniesienia pozwu pozwana nie dokonywała żadnych wpłat ani nie kontaktowała się z powódką, przez co ta nie wiedziała, że pozwana chce uregulować należność w drodze polubownej. Powódka zgodziła się zasądzenie od pozwanej należności dochodzonej pozvem wraz z kosztami procesu w 6 ratach (k. 40-41 akt).

Na rozprawie pozwana przychyliła się do wniosku powódki o rozłożenie należnej kwoty na 6 równych rat (k. 49 akt).

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym (k. 1 akt).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 19 listopada 2015 r. została zawarta między stronami umowa ubezpieczenia OC przewoźników w międzynarodowym ruchu drogowym, dotycząca dwóch ciągników siodłowych z naczepami marki (...). Na potwierdzenie zawarcia umowy powódka wystawiła polisę nr (...). Składka ubezpieczeniowa została rozłożona na 4 raty, przy czym pierwsza w kwocie 2.013 zł płatna do dnia 26 listopada 2015 r., a trzy następne po 2.012 zł płatne do: 20 lutego 2016 r., 19 maja 2016 r. i 18 sierpnia 2016 r. Pozwana przed wniesieniem pozwu zapłaciła jedynie pierwszą ratę i 300 zł na poczet drugiej raty.

W dniu 18 grudnia 2015 r. strony zawarły umowę ubezpieczenia OC przewoźników w krajowym ruchu drogowym w odmienieniu do tym samych dwóch ciągników siodłowych z naczepami marki (...). Na potwierdzenie zawarcia tej umowy powódka wystawiła polisę nr (...). Składka ubezpieczeniowa została rozłożona na 4 raty, przy czym pierwsza w kwocie 235 zł, a następne po 236 zł. płatne do: 31 grudnia 2015 r., 19 marca 2016 r., 17 czerwca 2016 r. i 16 września 2016 r. Pozwana przed wniesieniem pozwu nie dokonała żadnych wpłat na poczet tej polisy.

dowody: kopie dwóch polis - k. 31-31v, 35-35v akt

kopie dwóch wniosków o zawarcie umowy ubezpieczenia – k. 32-33 i 36-37 akt

W okresie od 18 sierpnia 2015 r. do 21 sierpnia 2015 r. pozwana przebywała w szpitalu ze względu na poronienie ciąży. Następnie pozwana przebywała na zwolnieniu lekarskim ze względu na zagrożenie drugiej ciąży. W tym czasie sprawami jej firmy przewozowej zajmował się pełnomocnik, gdyż pozwana nie była w stanie nimi się zajmować. W sierpniu 2016 r. urodziła syna, jednakże dziecko urodziło się z niedotlenieniem i wymagało przeprowadzenia dodatkowych badań oraz leczenia. Przez cały rok pozwana była skoncentrowana na zdrowiu i opiece nad dzieckiem i nie mogła zajmować się osobiście sprawami firmy.

W 2015 r. pozwana zawiązała się dwoma kontraktami, które miały być dochodowe, ale w praktyce okazały się niekorzystane. W ramach tych umów pozwana miała otrzymać wiele zleceń przewozowych do Niemiec, a w praktyce było ich mało, zaś warunki zawartych umów wykluczały możliwość świadczenia usług dla innych firm z uwagi na konieczność dyspozycyjności i wysokie kary za jej brak. Pozwana rozwiązała te umowy w 2015 r., miały one jednak długie okresy wypowiedzenia i przyczyniły się do strat w wyniku finansowym za 2015 r. Także zatory płatnicze od wierzycieli oraz długie terminy płatności miały wpływ na kiepską kondycję finansową firmy pozwanej.

Pismem z 5 grudnia 2017 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty zaległych składek ubezpieczeniowych. Pozwana zajęta sprawami syna, nie odpowiedziała na to wezwanie, nie wniosła o odroczenie płatności lub rozłożenie zadłużenia na raty.

dowody: przesłuchanie pozwanej – k. 49-49v akt

zaświadczenie lekarskie i karta informacyjna leczenia szpitalnego - k. 14v-

15v akt

przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 29-29v akt

a nadto: uzasadnienie sprzeciwu – k. 13-13v akt

W dniach 2 października 2018 r. i 11 grudnia 2018 r. pozwana uiszczała na poczet zadłużenia dochodzonego pozwem kwotę 1.300 zł (okoliczności niesporne: pismo powoda z 27 grudnia 2018 r. – k. 40-41 akt).

Skoro pozwana nie kwestionowała istnienia umów ubezpieczenia OC własnych pojazdów i wysokości składek ubezpieczeniowych, powództwo o zapłatę tych składek podlegało uwzględnieniu na podstawie art. 805 § 1 k.c. Powódce należały się również odsetki ustawowe za opóźnienie od poszczególnych rat składkowych od dni ich wymagalności do dnia wydania wyroku (art. 481 § 1 i 2 k.c.).

W ocenie Sądu pozwana zasługiwała na skorzystanie z dobrodziejstwa rozłożenia zasądzonej należności na raty (art. 320 k.p.c.). Pozwana popadła w opóźnienie w płatności rat z przyczyn od siebie niezależnych, tj. ze względu na poronienie ciąży i powikłania porodowe drugiego dziecka oraz konieczność jego leczenia, a także z uwagi na zawarcie dwóch niekorzystnych kontraktów. Pozwanej nie stać nadal na spłatę jednorazowo całego zadłużenia wobec powódki. Z tych względów zachodziła podstawa do rozłożenia zasądzonego świadczenia na 6 rat, których wysokość określono zgodnie z wnioskami stron, uwzględniając obecną sytuację majątkową pozwanej, z tym że wysokość ostatniej raty określono jako wyrównawczą. Rozłożenie świadczenia na raty daje większe prawdopodobieństwo dobrowolnej spłaty długu przez pozwaną.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06 (OSNC 2007, nr 10, poz. 147) rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. ma ten skutek - wskazany już w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70 (OSNCP 1971, nr 4, poz. 61) - że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności

poszczególnych rat. Z tego względu odsetki od kwoty zaległości zasądzono jedynie do dnia wyrokowania (art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 482 § 1 k.c.), a powództwo o zapłatę odsetek za okres od wyrokowania do dnia płatności poszczególnych rat zostało oddalone.

W sentencji wyroku przez omyłkę nie umorzono postępowania w zakresie cofniętego powództwa, dlatego omyłkę tą sprostowano postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2019 r.

Powódka wygrała sprawę w całości, dlatego pozwana co do zasady była zobowiązana ponieść koszty wyłożone przez powódkę (art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.), na które składały się: opłata od pozwu – 97 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł i wynagrodzenie radcy prawnego według § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. 2018 r., poz. 265 ze zm.). Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, za stronę przegrywającą sprawę należy także uważać pozwanego, który w toku procesu spełnił dochodzone od niego świadczenie, czym zaspokoił roszczenie powoda wymagalne w chwili wytoczenia powództwa (zob. orz. SN z 21 lipca 1951 r., C 593/51, OSN 1952, nr 2, poz. 49 oraz post. SN z 6 listopada 1984 r., IV CZ 196/84, LexPolonica).

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania w sprawie art. 101 k.p.c., albowiem wbrew twierdzeniu pozwanej, dała ona powód do wytoczenia sprawy, gdyż nie odpowiedziała na przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 5 grudnia 2017 r. ani nie skontaktowała się z powódką przed wniesieniem pozwu celem rozłożenia świadczenia na raty lub odroczenia płatności. Sąd uznał natomiast, że w okolicznościach sprawy istnieją podstawy do częściowego nieobciążania pozwanej kosztami procesu powódki na podstawie art. 102 k.p.c., tj. w zakresie połowy kosztów zastępstwa prawnego. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu rozpoznającego sprawę i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstąpienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążania kosztami procesu strony przegrywającej spór. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości i zasadami współżycia społecznego, uwzględniając okoliczności związane z wniesieniem pozwu i przebiegiem sprawy (zob. postanowienie SN z 11 lutego 2011 r., I Cz 38/10, LEX nr 738387; postanowienie SN z 22 lutego 2011 r., II PZ 1/11, LEX nr 852550 oraz postanowienie SN z 17 kwietnia 2013 r., V Cz 124/12, LEX nr 1341727). W ocenie Sądu pozwana z przyczyn od siebie niezależnych, tj. z uwagi na poronienie jednej ciąży i powikłania porodowe przy porodzie drugiego dziecka oraz konieczność jego leczenia, a także z uwagi na zawarcie dwóch niekorzystnych kontraktów znalazła się w trudnej sytuacji życiowej i finansowej, dlatego zasługiwała na skorzystanie z dobrodziejstwa częściowego nieobciążenia jej kosztami przeciwnika. Koszty zastępstwa procesowego w tej sprawie z uwagi na przedmiot sporu były dosyć wysokie – 1.800 zł, a sprawa nie była skomplikowana i nie wymagała znacznego nakładu pracy ze strony pełnomocnika procesowego, dlatego Sąd uznał, że obniżenie tych kosztów o połowę – do kwoty 900 zł, nie będzie ze szkodą dla powódki, a będzie odpowiadało poczuciu sprawiedliwości i zasadom współżycia społecznego. Z tych względów obniżono zasądzone koszty procesu powódki do kwoty 1.014 zł